

Urząd Miejski w Wyszowie

STRATEGIA ROZWOJU

GMINY WYSZKÓW

na lata 2007 – 2015

/projekt _ ver 31.05 /

Wyszów, 2007

Spis treści:

Wprowadzenie	3
1. Społeczno-gospodarcza charakterystyka gminy.	4
1.1. Położenie.	4
1.2. Demografia.	5
1.3. Bezrobocie.	5
1.4. Infrastruktura techniczna.	6
1.5. Gospodarka.	6
1.6. Edukacja, kultura i sport.	7
1.7. Środowisko przyrodnicze.	7
1.8. Warunki życia mieszkańców.	7
2. Identyfikacja podstawowych problemów rozwoju	8
2.1. Główne problemy rozwojowe.	8
2.2. Analiza SWOT.	8
3. Zamierzenia strategiczne.	11
3.1. Wizja.	11
3.2. Misja.	14
3.3. Cele strategiczne.	14
3.4. Programy realizacyjne – kierunki działań.	16
4. Uwarunkowania realizacyjne strategii.	23
4.1. Instrumenty prawne.	23
4.2. Finansowe ramy realizacji Strategii Rozwoju Gminy Wyszaków.	24
4.3. Realizacja Strategii.	25
5. Monitoring.	25

Wprowadzenie

Strategia jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania organizacją. To właśnie dobrej strategii wiele organizacji zawdzięcza swój sukces, a co najmniej równie wiele niepowodzeń można wyjaśnić strategicznymi błędami w zarządzaniu.

Strategia w najszerszym ujęciu jest definiowana jako pewien plan działania organizacji, związany z jej pozycją w otoczeniu (obecną i przyszłą), oraz pewien względnie trwały i koherentny sposób działania. Strategię organizacji należy też rozumieć jako przyjętą przez zarządzających organizacją, spójną koncepcję działania, której wdrożenie ma zapewnić osiągnięcie fundamentalnych celów długookresowych w ramach wybranej domeny działania¹.

Dotychczasowa Strategia Rozwoju Gminy Wyszaków, stanowiąca koncepcję działań na rzecz długotrwałego rozwoju gminy, została uchwalona w 2001 roku. Określała w sposób kompleksowy kierunki i cele rozwoju Gminy Wyszaków w perspektywie 10 – 15 lat. Sześć lat, które minęły od czasu uchwalenia Strategii, to okres zbyt krótki do przeprowadzenia zmian strukturalnych w gminie, w stopniu skutkującym dezaktualizacją strategicznych celów rozwoju. Jednak w minionym okresie nastąpiły tak zasadnicze zmiany zewnętrznych uwarunkowań rozwoju, wynikające między innymi z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, że potrzeba aktualizacji strategii stała się oczywistością. Nowe uwarunkowania zewnętrzne stymulują do poszukiwania rozwiązań ukierunkowanych na wykorzystanie funduszy unijnych w kreowaniu rozwoju regionalnego, z uwzględnieniem zasad programowania, wynikających z polityki spójności UE.

Zasady polityki Unii Europejskiej na lata 2007-2013 determinują także procesy programowania na poziomie krajowym. Powstające na szczeblu rządowym i wojewódzkim dokumenty stwarzają nowy ważny układ odniesienia dla programowania rozwoju. Dlatego też aktualizując Strategię starano się zachować jak najpełniejszą jej spójność z kierunkami strategicznymi określonymi w dokumentach wspólnotowych i rządowych. Dzięki czemu jej treść wpisuje się w opracowane przez rząd Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015, Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020. Przy aktualizowaniu strategii wzięto również pod uwagę zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Wyszakowskiego do 2015 roku.

Ponadto ważny kontekst dla zakresu Strategii wyznaczają narodowe strategie sektorowe oraz wojewódzkie dokumenty planistyczne, takie jak plan zagospodarowania przestrzennego, czy programy ochrony środowiska.

Uwzględniając powyższe przesłanki, a także chcąc sprostać nowym wyzwaniom, Burmistrz Wyszakowa, Zarządzeniem Nr 38/2007 z dnia 06 marca 2007 r., powołał zespół ds aktualizacji wieloletnich programów i strategii rozwoju Gminy Wyszaków, w tym Strategii Rozwoju Gminy Wyszaków. Niniejszy dokument jest efektem prac powołanego zespołu i zawiera długofalową wizję rozwoju regionu i społeczności Gminy Wyszaków.

1 A.K. Koźmiński, W. Piotrkowski (red.), Zarządzanie. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000

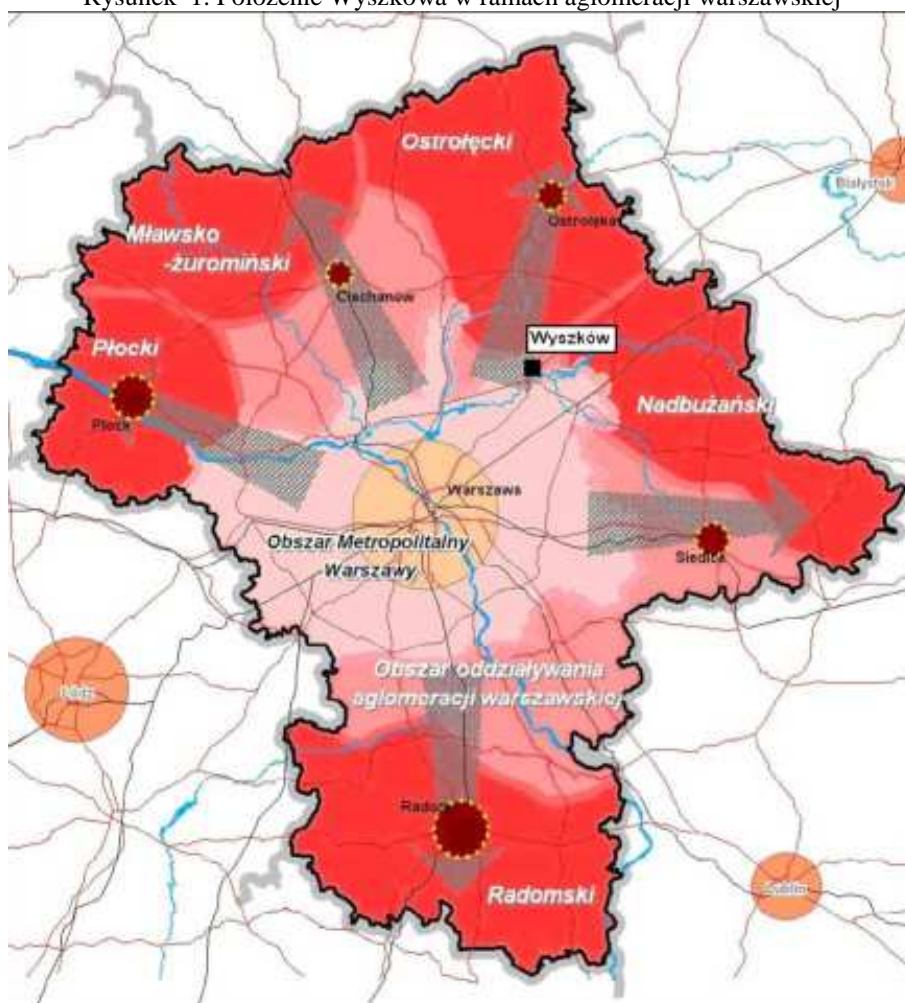
1. Społeczno-gospodarcza charakterystyka gminy.

1.1. Położenie.

Wyszków położony jest w woj. mazowieckim, w odległości 55 km od Warszawy, 68 km od Ciechanowa, 75 km od Ostrołęki. Administracyjnie gmina Wyszków leży w granicach Powiatu Wyszковского i graniczy z gminami: Rząśnik, Zabrodzie, Somianka, Brańszczyk, Długosiodło, Łochów. Powierzchnia gminy Wyszków wynosi 156,6 km.2.

Gmina Wyszków jest gminą miejsko-wiejską, która podlega procesowi szybkiej urbanizacji ze względu na swoje położenie na krańcach aglomeracji Warszawskiej. Atrakcyjność położenia podnosi dodatkowo bezpośrednie sąsiedztwo, obecnie modernizowanej drogi krajowej nr 8 (docelowo 2 pasmowa jezdnia szybkiego ruchu do Warszawy z obwodnicą Wyszkowa jako element paneuropejskiej trasy Via Baltica).

Rysunek 1. Położenie Wyszkowa w ramach aglomeracji warszawskiej

	Obszar Metropolitalny Warszawy	Stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy
	Obszar pozytywnego wpływu aglomeracji	Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych
	Obszary aktywnej polityki regionalnej	- wzmocnienie funkcji małych miast
- wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- rozwój infrastruktury społecznej
- rewitalizacja środowiska
		- wzmocnienie potencjału ośrodków subregionalnych
- poprawa dostępności teleinformatycznej (komunikacyjnej i transportu, w tym lotniczego)

Opracowanie MBPPiRR

1.2. Demografia.

W Gminie Wyszków według stanu na 15 maja 2007 roku mieszkało (dane o osobach zameldowanych na pobyt stały i czasowy) 38.660 mieszkańców, z czego 27.500 (ok. 71 %) na terenie miasta Wyszków i 11.160 (ok. 29 %) na terenach pozostałych. W Gminie Wyszków notowany jest dodatni przyrost naturalny, mamy także do czynienia z dodatnim saldem migracji. Szczegółowe dane statystyczne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Podstawowe dane demograficzne Gminy Wyszków

Opis kategorii	Lata					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Urodzenia	409	393	379	418	409	403
Zgony	266	232	234	238	241	273
Przyrost naturalny	143	161	145	180	168	130
Napływ ludności	326	443	428	401	412	505
Odływ ludności	268	324	343	336	331	424
Saldo migracji	58	119	85	65	81	81
Liczba mieszkańców	37.017	37.606	37.732	37.878	38.012	38.111

Na podstawie danych statystycznych oraz ogólnych tendencji demograficznych należy założyć sukcesywny wzrost liczby mieszkańców Gminy Wyszków. Wzrost ten nie będzie jednak zbyt dynamiczny. Należy także pamiętać o procesie starzenia się społeczeństw wraz z postępującym ich rozwojem. Również ta tendencja będzie widoczna w naszej gminie.

1.3. Bezrobocie.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkowie na koniec 2006 roku zarejestrowanych w Gminie Wyszków było 2.806 osób bezrobotnych. Dane statystyczne dotyczące liczby bezrobotnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Bezrobocie w gminie Wyszków

	Lata					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba bezrobotnych	4.289	4.514	4.463	4.234	3.923	2.806

Zdaniem autorów opracowania spadek bezrobocia od 2005 roku wynika wprost z korelacji z tendencjami makroekonomicznymi w gospodarce (wzrost gospodarczy oraz wejście Polski do Unii Europejskiej), a także odbudowywaniem potencjału gospodarczego Wyszkowa. Na spadek liczby bezrobotnych w 2006 roku mogła mieć także wpływ nasilona emigracja zarobkowa do krajów UE.

1.4. Infrastruktura techniczna.

Gmina Wyszaków położona jest w dogodnym punkcie komunikacyjnym przy drogach krajowych nr 8 (trasa Via Baltica) oraz nr 62. Przez gminę przebiegają drogi: gminne, wojewódzkie i powiatowe. Przez gminę biegnie też linia kolejowa Tłuszcz - Ostrołęka. Stan techniczny dróg oraz relatywnie duża ilość dróg nieutwardzonych (w większości na terenach wiejskich) sprawia, że potrzeby inwestycyjne w tym zakresie są ogromne.

Gmina posiada uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Miasto nie ma natomiast w pełni ukształtowanego centrum.

Stopień zwodociągowania Gminy oceniany jest jako wysoki – dostęp do sieci wodociągowej posiada ponad 90% mieszkańców gminy. Nadal jeszcze występują potrzeby w tym zakresie, zwłaszcza na terenach wiejskich.

Znacznie gorsza sytuacja panuje w zakresie kanalizacji sanitarnej. Aktualnie skanalizowane jest około 92% miasta Wyszaków i tylko 5% terenów wiejskich. Problem stanowi również przestarzała technologicznie gminna oczyszczalnia ścieków. Aktualnie trwają prace związane z jej modernizacją.

W zakresie usług telekomunikacyjnych na terenie gminy funkcjonuje kilku operatorów. Nasycenie usługami telefonicznymi jest praktycznie pełne. Problemem jest brak w niektórych terenach wiejskich infrastruktury z zakresu szerokopasmowego Internetu – co jest bardzo istotne z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Usługi z zakresu szeroko rozwiniętej energii świadczone są przez podmioty komercyjne (w tym przez miejską spółkę celową – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.). Rozbudowa sieci następuje w oparciu o rachunek ekonomiczny sukcesywnie wraz z urbanizowaniem terenów.

Na dzień opracowywania strategii Gmina Wyszaków nie posiada własnego składowiska odpadów. Na terenie gminy funkcjonują przedsiębiorstwa komercyjne, które we własnym zakresie dokonują segregacji odpadów i wywozu ich na składowiska położone poza terenem naszej gminy.

1.5. Gospodarka.

Przez wiele wieków głównym źródłem utrzymania wyszkowian było rolnictwo. Dopiero na przełomie XIX i XX wieku do miasta wkroczył przemysł. Najpierw (1899 r.) był to browar Kazimierza Szymońskiego, a potem (1906 r) huta szkła – największy zakład przemysłowy przedwojennego Wyszakowa. Obecnie do wiodących gałęzi przemysłu należy zaliczyć: transport i logistykę, budownictwo, przemysł motoryzacyjny. W Wyszakowie usytuowane są, m.in.: wytwórnia pasz, huta szkła, zakłady produkcyjne z zakresu rolnictwa i motoryzacji. W dzielnicy przemysłowej znajduje się Centrum Dystrybucyjne firmy JMD (sieć sklepów "Biedronka"). Od 2005 roku miasto zyskało nowego inwestora. Drukarnia Winkowski, znana w całej Europie, w ciągu najbliższych lat zainwestuje w budowę Centrum Dystrybucyjno-Logistycznego kilkadziesiąt milionów euro. Na terenie gminy zarejestrowanych jest też wielu drobnych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w mniejszej skali – oni również przyczyniają się do rozwoju gminy.

1.6. Edukacja, kultura i sport.

W Wyszku funkcjonują placówki oświatowe publiczne i niepubliczne. Gmina jest organem prowadzącym dla: przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. Starostwo powiatowe jest organem prowadzącym dla szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół specjalnych. W ramach szkolnictwa niepublicznego działa liceum społeczne. Na terenie gminy funkcjonuje też filia wyższej uczelni – Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Placówki szkolne i przedszkolne są systematycznie remontowane i wyposażane, z uwagi jednak na wciąż niewystarczające środki finansowe, plany remontowe i modernizacje poszczególnych placówek są rozłożone na kolejne lata. Również zapotrzebowanie na wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce naukowe nadal jest znaczne.

Gmina Wyszów posiada bardzo dobrze rozwinięte zasoby w sferze infrastruktury kulturalnej i sportowej. Instytucjami działającymi w tym zakresie są: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Wyszowski Ośrodek Kultury „Hutnik”, Wyszowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W znacznej części obiekty funkcjonujące w ramach tych jednostek wymagają remontów i doposażeń.

1.7. Środowisko przyrodnicze.

Gmina leży w dolinie Bugu na skraju Puszczy Białej wchodzącej w skład „Zielonych Płuc Polski”. Szczególnym mikroklimatem cechują się: Rybienko Leśne i Kamieńczyk, gdzie znajduje się około dwa tysiące działek rekreacyjnych i kilkanaście ośrodków wypoczynkowych. Brak uciążliwego przemysłu, rzeki Liwiec i Bug oraz ich rozlewiska, stanowią idealne miejsce zarówno dla czynnej rekreacji – jazdy konnej, wycieczek krajoznawczych, biegów jak i wypoczynku. Na terenie gminy występują tereny łowieckie bogate w zwierzynę łowną.

1.8. Warunki życia mieszkańców.

W gminie dość intensywnie rozwija się mieszkalnictwo, nowe mieszkania powstają zarówno w wyniku budowy domów jednorodzinnych, jak i realizacji budynków wielolokalowych przez spółdzielnie mieszkaniowe i deweloperów. Gmina posiada również swój własny zasób budynków komunalnych, nie posiada jednak praktycznie mieszkań socjalnych. W celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych na rynku funkcjonuje też gminna spółka – Wyszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., które uzupełnia ofertę mieszkaniową podmiotów komercyjnych.

Na dobrym poziomie rozwinięta jest opieka zdrowotna i opieka społeczna. Na terenie Wyszku znajduje się szpital oraz liczne placówki medyczne. Zadania z zakresu opieki społecznej realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej i współpracujące z nim placówki.

Na terenie gminy dosyć znaczącym problemem jest nadal niezadowalający poziom bezpieczeństwa. Co prawda sytuacja, w stosunku do poprzednich lat, uległa znacznej poprawie, nadal jednak jest to ważna dziedzina życia publicznego wymagająca ciągłego udoskonalania.

2. Identyfikacja podstawowych problemów rozwoju

2.1. Główne problemy rozwojowe.

W niniejszym rozdziale wytypowano główne problemy rozwojowe Gminy Wyszków. Skoncentrowano się na sferach ocenianych negatywnie. Elementy nie wymienione w tym punkcie można uznać za wspierające bądź neutralne we wdrażaniu strategii rozwoju.

1. W okresie, który obejmuje strategia, przewidywany jest wzrost liczby mieszkańców Wyszkowa. Wzrost ten będzie szedł w parze z dość niekorzystną zmianą struktury wiekowej ludności. Nastąpi znaczny spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i proporcjonalny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
2. W całym Powiecie Wyszowskim notowany jest wysoki wskaźnik bezrobocia. Jego poziom skorelowany jest między innymi z sytuacją gospodarczą kraju. Pomimo spadku poziomu bezrobocia w ostatnich latach, konieczne jest dalsze działanie mające na celu obniżenie wskaźnika do poziomu nie wyższego niż średnia krajowa.
3. W ciągu ostatnich lat wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie. Co istotne, dominujące znaczenie mają tu podmioty o profilu handlowym.
4. Za duży problem w rozwoju Gminy Wyszków należy uznać stan infrastruktury technicznej. Dotyczy to przede wszystkim infrastruktury drogowej i proekologicznej. Tereny wiejskie gminy są praktycznie nie skanalizowane. Przystarzała technologicznie oczyszczalnia ścieków wymaga modernizacji. Głównym źródłem energii cieplnej jest węgiel, dopiero od niedawna u lokalnego dostawcy ciepła zainstalowano kocioł gazowy. Stan infrastruktury technicznej może stanowić barierę w pozyskiwaniu niektórych rodzajów inwestycji zewnętrznych.
5. W Wyszkanie nadal odczuwalny jest brak koncentracji funkcji miejskich, w szczególności brak rynku z ratuszem oraz zdegradowane centrum miasta.

2.2. Analiza SWOT

Jednym ze sposobów opisu gminy i jej pozycji jest przeprowadzenie analizy SWOT. Analiza ta obejmuje zestawienie mocnych i słabych stron gminy oraz rozpoznanie zagrożeń i dodatkowych możliwości rozwoju. Pozwala odpowiedzieć na pytanie: czy gmina jest w stanie spełnić cele opracowanego planu strategicznego rozwoju oraz jakie może napotkać ograniczenia? W odpowiedzi na te pytania podstawowe znaczenie ma wyraźne rozróżnienie czynników zewnętrznych i wewnętrznych warunkujących rozwój.

- Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) – są to elementy charakteryzujące gminę, dla tej gminy specyficzne i zależne od działań społeczności lokalnej. Można zatem, przy pewnym uproszczeniu powiedzieć, iż analiza czynników wewnętrznych odpowiada na pytanie: Co charakteryzuje badaną gminę?
- Czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) – są to elementy charakteryzujące otoczenie gminy, wpływające na funkcjonowanie gminy, ale niezależne (lub jedynie nieznacznie

zależne od działań społeczności lokalnej). O szansach i zagrożeniach musimy wiedzieć, musimy przygotować odpowiednią reakcję, rzadko jednak możemy je zmienić. Do głównych szans i zagrożeń należą zjawiska ogólnogospodarcze, system prawny oraz działania polityczne.

Tabela 3. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Lokalizacja przy jednej z kilku najważniejszych tras tranzytowych w Polsce stwarza perspektywę rozwoju sfery usługowej i handlowej na skalę znacznie większą niż wynikałoby to z potencjału nabywczego społeczności lokalnej. • Lokalizacja w ramach aglomeracji warszawskiej, liczne z nią związki i dobre powiązanie komunikacyjne stwarza łatwą dostępność do rynku pracy, usług wyższego rzędu oraz lądowych i powietrznych węzłów komunikacji krajowej i międzynarodowej. • Bliskość Warszawy, przy znacznie niższych kosztach inwestycji mieszkaniowej, co daje perspektywę rozwoju budownictwa mieszkaniowego i inwestycji przemysłowo-usługowych – miasto „satelickie”. • Planowane i realizowane inwestycje infrastrukturalne (zarówno związane z infrastrukturą proekologiczną, drogową, jak i z rewitalizacją centrum Wyszkowa) wpływają pozytywnie na atrakcyjność gminy jako miejsca inwestowania i wypoczynku. • Niezaprzeczalne walory przyrodniczo – rekreacyjne w połączeniu z niedużą odległością od aglomeracji warszawskiej stwarzają perspektywy rozwoju funkcji turystycznej (rekreacyjnej). • Sprawnie działające władze i administracja gminy. • Rozbudowana sieć instytucji ponadgminnych w sferze administracji, obsługi biznesu i infrastruktury społecznej. • Atrakcyjna oferta kulturalno-sportowa. • Ustabilizowany budżet i zadłużenie na poziomie znacznie poniżej ustawowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wciąż zdecydowanie niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna, ze szczególnym uwzględnieniem braków w sieci drogowej, kanalizacji sanitarnej – stanowi podstawową barierę rozwoju gminy. • Brak jednolitych pod względem prawa własności i uzbrojonych w infrastrukturę techniczną stref inwestycji tak budowlanych, jak i przemysłowo-gospodarczych. • Mała liczba gruntów będących własnością gminy, mogących stanowić atrakcyjną ofertę inwestycyjną. • Braki w układzie urbanistycznym, w szczególności nieukształtowane centrum miasta co stawia Wyszków wśród miast nieatrakcyjnych turystycznie. Brak centrum ogranicza też funkcje społeczne miasta. • Funkcjonujący w chwili obecnej układ komunikacyjny w mieście, z jednej strony paraliżuje okresowo ruch na drodze międzynarodowej i w mieście, z drugiej stanowi element zniechęcający do inwestowania. • Wciąż znaczne uzależnienie części gospodarstw domowych od kondycji rolnictwa (produkcji rolnej) na terenie Gminy, co przy obecnej kondycji rolnictwa w ogóle, a strukturze rolnictwa wyszkowskiego w szczególności (bardzo małe gospodarstwa, słabe gleby) nie stwarza perspektyw rozwojowych na terenach wiejskich. • Wysokie bezrobocie i duża ilość mieszkańców o niskich dochodach. • Brak mieszkań socjalnych i niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych.

wskaźników.	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Budowa obwodnicy Wyszkowa, która z jednej strony rozwiąże problemy układu komunikacyjnego, z drugiej zaś strony wpłynie na poprawę wizerunku Wyszkowa (miasto przestanie być postrzegane jako „miejsce wiecznych korków”). • Budowa drugiego pasa ruchu na odcinku Radzyminy – Wyszków. Inwestycja taka „przybliży” w sposób znaczący Wyszków do aglomeracji warszawskiej. Otworzy to znaczne perspektywy rozwoju inwestycji przemysłowych oraz budownictwa sezonowego i całorocznego. • Coraz bardziej widoczna w Polsce, a w Warszawie w szczególności, tendencja do przenoszenia się osób stosunkowo zamożnych na peryferie aglomeracji (na stałe lub na okres letni). • Perspektywy związane z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, wraz z możliwością pozyskania środków unijnych. • Objęcie strefą wpływów aglomeracji warszawskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom przestępczości w kraju oraz widoczna koncentracja środowisk przestępczych w miejscowościach leżących na obrzeżach aglomeracji warszawskiej, w połączeniu z niedostatecznymi środkami na zwalczanie niekorzystnych zjawisk. • Konkurencja innych miejscowości w pozyskiwaniu inwestorów, w szczególności ze strony miejscowości położonych bliżej Warszawy, a charakteryzujących się podobnymi walorami przyrodniczymi, lepszym systemem komunikacyjnym, lepiej rozwiniętą infrastrukturą oraz zasobem gotowych terenów inwestycyjnych. • Bardzo silne nastawienie na stymulowanie rozwoju funkcji turystycznej znacznej części gmin w Polsce, w połączeniu ze znacznymi zmianami modelu uprawiania turystyki (konkurencja ze strony turystyki zagranicznej, wypieranie tradycyjnego „wypoczywania na działce” przez aktywne formy rekreacji etc.). • Niedoskonałe, bardzo zmienne ustawodawstwo, w tym nowe zadania dla gminy bez zapewnienia dostatecznego finansowania.

3. Zamierzenia strategiczne.

Strategia rozwoju lokalnego to ustalenie konkretnych celów możliwych do osiągnięcia oraz metod, jakie zastosuje się realizując ustalone cele. Strategia jest deklaracją przyszłego stanu miasta i gminy Wyszków, do którego chce dążyć.

3.1. Wizja.

Wizja przedstawia docelowy wizerunek gminy w perspektywie kilkunastu lat. Opracowując główne kierunki rozwoju Gminy Wyszków brano pod uwagę przede wszystkim rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia mieszkańców.

Wizję Gminy Wyszków „**Wyszków nowoczesnym ośrodkiem aglomeracji warszawskiej**” można opisać następująco:

- gmina średniej wielkości, samodzielna pod względem administracyjnym i ekonomicznym,
- w gminie zachowana zostanie spójność przestrzenna, co pozwoli na stabilny rozwój miasta oraz terenów wiejskich, a przez to przyczyni się do aktywizacji i modernizacji obszarów peryferyjnych; w przełamywaniu barier rozwojowych istotną rolę odegra proces modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej,
- w mieście jest duża ilość przedsiębiorstw, które mają dogodne warunki rozwoju dzięki wysokiemu standardowi urządzeń infrastruktury, wysokiemu poziomowi obsługi przedsiębiorców oraz wysokiemu poziomowi życia i bezpieczeństwa mieszkańców,
- aktywni i wysoko wykształceni mieszkańcy kultywujący zdrowy styl życia, społecznie zintegrowani i posiadający istotny wpływ na decyzje władz miasta,
- władze miasta – cechujące się dużą odpowiedzialnością za ogół spraw społeczności, otwarte na różnorodne potrzeby mieszkańców, zwłaszcza uboższej części,
- miasto jest przestrzennie uporządkowane, czyste, zielone z wyeksponowanym zabytkowym parkiem Wazów,
- wyraźnie wykształcone centrum miasta z rynkiem miejskim i ratuszem, skupiające funkcje społeczne i administracyjne,
- miasto oferuje wiele miejsc i urządzeń rekreacyjnych, sportowych oraz kulturalnych, kulturalnych także szeroki wachlarz szkół również dla dorosłych mieszkańców,
- nastąpią przeobrażenia w sektorze rolnym i na obszarach wiejskich, powodujące wyraźne zmniejszenie się udziału rolnictwa w dochodach ludności,
- gmina będzie wspierać rozwój zaawansowanej gospodarki rynkowej w tym gospodarki opartej na wiedzy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
- umocni się rola miasta Wyszkowa jako wiodącego ośrodka administracyjnego Powiatu Wyszковского.

Wizja
Wyszków nowoczesnym ośrodkiem aglomeracji warszawskiej.

Misja
Wyszków – miasto i gmina unikalnej symbiozy Aglomeracji Warszawskiej z nowoczesnymi i rozwiniętymi obszarami wiejskimi i podmiejskimi. Wyszków – atrakcyjny dla mieszkańców i inwestorów poprzez rozwój przedsiębiorczości, wykorzystanie swojego położenia geograficznego, rozwiniętą oświatę i kulturę oraz modernizowaną infrastrukturę.

Cel nadrzędny
Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców.

Cele strategiczne

Rozbudowa infrastruktury technicznej, ochrona środowiska naturalnego.	Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców.	Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych.
--	--	--

Cele strategiczne

1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców.	2. Rozbudowa infrastruktury, technicznej, ochrona środowiska naturalnego.	3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców.	4. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych.
---	--	---	---

Kierunki działań

<p>1.1. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.</p> <p>1.2. Wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>1.3. Kontynuowanie współpracy ze Specjalną Strefą Ekonomiczną.</p> <p>1.4. Racjonalne zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>1.5. Promocja atrakcyjności inwestycyjnej Wyszkowa.</p> <p>1.6. Wspieranie przedsięwzięć związanych z uzbrajaniem technicznym terenów.</p> <p>1.7. Racjonalna gospodarka gminnym zasobem nieruchomości.</p>	<p>2.1. Dalsza rozbudowa układu drogowego.</p> <p>2.2. Rozwój infrastruktury proekologicznej.</p> <p>2.3. Działania na rzecz zagospodarowania centrum miasta.</p> <p>2.4. Wspieranie działań mających na celu ochronę krajobrazu, siedlisk fauny i flory.</p> <p>2.5. Rozwijanie nowoczesnych technologii informatycznych – społeczeństwo informacyjne.</p>	<p>3.1. Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa.</p> <p>3.2. Stworzenie centrum miasta – jako miejsca koncentrowania się funkcji miejskich – w tym budowa rynku miejskiego wraz z ratuszem.</p> <p>3.3. Rozwój infrastruktury z zakresu: szkolnictwa, kultury, sportu i rekreacji.</p> <p>3.4. Zapewnienie bieżącego kontaktu z wartościowymi dziełami i wytworami kultury.</p> <p>3.5. Zapewnienie pomocy najuboższym i niepełnosprawnym .</p> <p>3.6. Działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego</p>	<p>4.1. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej miasta i gminy.</p> <p>4.2. Rozbudowa ścieżek rowerowych, pieszych, konnych.</p> <p>4.3. Wspieranie rozwoju bazy turystycznej.</p> <p>4.4. Tworzenie atrakcyjnego wizerunku zewnętrznego Wyszkowa.</p> <p>4.5. Podnoszenie poziomu estetyki gminy.</p>
--	---	---	---

3.2. Misja

Misja to deklaracja władz określająca specyfikę gminy, jej ofertę na zewnątrz i zobowiązania władz wobec lokalnej społeczności. Misja kształtuje pozytywny wizerunek miasta wyróżniający go spośród innych. Misję gminy Wyszaków określono następująco:

Misja

Wyszaków – miasto i gmina unikalnej symbiozy aglomeracji warszawskiej z nowoczesnymi i rozwiniętymi obszarami wiejskimi i podmiejskimi. Wyszaków – atrakcyjny dla mieszkańców i inwestorów poprzez rozwój przedsiębiorczości, wykorzystanie swojego położenia geograficznego, rozwiniętą oświatę i kulturę oraz modernizowaną infrastrukturę.

3.3. Cele strategiczne

Biorąc pod uwagę wnioski wypływające z opracowanej diagnozy Gminy Wyszaków zarówno słabych jak i mocnych stron w okresie do 2015 wytyczono następujące cztery cele strategiczne.

Cele strategiczne do roku 2015

1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców.
2. Rozbudowa infrastruktury technicznej, ochrona środowiska naturalnego.
3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców.
4. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych.

Pierwszy z nich tj. **„Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej”** jest celem wiodącym i stanowi generalny kierunek rozwoju miasta i gminy Wyszaków. Jest de facto osią dla pozostałych celów, które pełnią rolę służebną wobec niego i należy uznać, że są wobec siebie komplementarne. Jednocześnie można mówić o ich konkurencyjności ze względu na ograniczone zasoby środków do ich realizacji. Rozwój infrastruktury technicznej stworzy warunki dla rozwoju przedsiębiorczości na tym terenie, a tym samym przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców – przyczyni się do zwiększenia zasobów kadrowych dla przyszłych przedsięwzięć. Rozwój sfery turystycznej wiąże się między innymi z uruchamianiem różnorodnych inicjatyw gospodarczych, które można zaliczyć do małych i średnich przedsiębiorstw.

Osiągnięcie przez samorząd lokalny wytyczonych celów strategicznych, zapewni podniesienie jakości życia mieszkańców, tworząc warunki dla rozwoju społeczności lokalnej i pobudzając postęp gospodarczy.

1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej

Jedną z kluczowych kwestii jest zwiększenie rozwoju gospodarczego w naszym mieście i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Wyszkowa z wykorzystaniem narzędzi będących w posiadaniu samorządu lokalnego. Właśnie rozwój gospodarczy powinien przyczynić się do wzrostu zamożności mieszkańców, zwiększeniu wpływów budżetowych, spadku stopy bezrobocia i zmniejszenie poziomu ubóstwa. Jako jeden z najważniejszych czynników dla zapewnienia rozwoju gospodarczego należy uznać położenie geograficzne Wyszkowa i rozbudowę drogi krajowej Nr 8 - co "przybliży" nasze miasto do aglomeracji Warszawskiej. W ramach realizacji celu przewiduje się prowadzenie szeregu działań zarówno o charakterze organizacyjnym i lobbingsowym oraz działania związane z optymalnym kształtowaniem planu zagospodarowania przestrzennego a także racjonalne zarządzanie gminnym zasobem nieruchomości (wspieranie inwestorów w scalaniu gruntów).

2. Rozbudowa infrastruktury technicznej, ochrona środowiska naturalnego.

W Wyszkowie istnieją znaczne potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury technicznej. W celu poprawy poziomu życia mieszkańców oraz stworzenia lepszych warunków dla ewentualnych przyszłych inwestorów, planuje się rozbudowę i naprawę dróg, rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rozwiązanie problemu odpadów stałych, zagospodarowanie terenów w centrum miasta. W zakresie infrastruktury bardzo ważne są działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego. Jest to o tyle ważne, że nasza gmina dysponuje korzystnymi walorami turystycznymi i zasoby te nie zostały jeszcze zniszczone – należy więc o nie dbać i starać się utrzymać w nie pogorszonej kondycji. Szczególny nacisk należy położyć na wspieranie rozwoju infrastruktury teleinformatycznej – tak by zapobiec wykluczeniu społecznemu w zakresie nowoczesnych technologii informatycznych.

3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców

Bardzo ważnym elementem rozwoju miasta jest rozwój społeczny i systematyczny wzrost jakości życia mieszkańców. W celu doprowadzenia do rozwoju społecznego zakłada się prowadzenie szeregu zadań. Będą to zadania zarówno z zakresu infrastruktury "twardej" - tworzenie warunków dla budownictwa, rozwój szkolnictwa, kultury i sportu oraz rekreacji, jak również działania "miękkie" - organizacja imprez i pokazów, szkolenia, upowszechnianie kultury. Ważnym elementem rozwoju społecznego będzie stworzenie rynku miejskiego i budowa ratusza.

4. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych

Miasto i gmina Wyszków dysponują korzystnymi walorami naturalnymi, z których najczęściej wymieniana jest turystyczna atrakcyjność regionu z jego lasami i rzekami - są więc szanse rozwoju funkcji turystycznej na tym terenie. Dobre położenie i bliskość aglomeracji warszawskiej powinny ułatwić turystyczne wykorzystanie tych atutów, dotąd eksploatowanych w nie wystarczającym stopniu.

Chcąc rozwijać turystykę, Wyszków musi jednak zadbać o poprawę swojej atrakcyjności i estetyki. W tym celu, wykorzystując istniejącą bazę oraz walory środowiska naturalnego, a w szczególności rzekę Bug i Liwiec, planuje się uruchomienie szeregu zadań, np. budowę ścieżek rowerowych, pieszych, konnych oraz działania na rzecz podnoszenia dobrego wizerunku Gminy.

3.4. Programy realizacyjne – kierunki działań.

Każdemu ze zdefiniowanych celów strategicznych odpowiadają konkretne programy realizacyjne. Poszczególne programy służą zarysowaniu ogólnej idei. W wyniku dokonanej analizy uzgodniono, iż każdy z celów strategicznych będzie osiągnięty poprzez uruchomienie następujących programów realizacyjnych.

1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej.

1.1. Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.

Dla rozwoju gospodarczego naszego regionu kluczowe jest pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych. W ramach tego programu planowane jest prowadzenie działań mających na celu przyciągnięcie nowych inwestorów. W szczególności planowane jest utrzymanie zasady, że dla dużych i średnich inwestorów w Urzędzie Miejskim przeznaczona będzie „dedykowana” osoba oraz zachowanie “priorytetowej ścieżki decyzyjnej” dla dużych inwestorów. W ramach programu planowane jest dopracowanie i ciągłe aktualizowanie zintegrowanej oferty inwestycyjnej dla inwestorów zewnętrznych.

1.2. Wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Małe i średnie przedsiębiorstwa są bardzo ważnym elementem prawidłowo funkcjonującej gospodarki rynkowej, mniej podatnym na wahania koniunktury. W ramach programu planowane jest przede wszystkim utrzymanie stabilnej polityki podatkowej na poziomie lokalnym. Stworzenie katalogu ofert wyszkowskich przedsiębiorców.

1.3. Kontynuowanie współpracy ze Specjalną Strefą Ekonomiczną.

Jest stwierdzone empirycznie, że Specjalne Strefy Ekonomiczne są magnesem przyciągającym inwestorów. Należy więc prowadzić dalsze działania mające na celu rozszerzenie współpracy z Tarnobrzeską Specjalną Strefą Ekonomiczną i doprowadzenie do zwiększenia zasięgu dotychczas funkcjonującej strefy na terenie Gminy Wyszków.

1.4. Racjonalne zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Kluczowym czynnikiem rozwoju gospodarczego jest posiadanie aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zadaniem gminy jest systematyczne dostosowywanie zapisów planów do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych – w odpowiedni sposób kreując politykę przestrzenną. Przy aktualizacji planów gmina kierować się będzie potrzebami zgłaszanymi przez przedsiębiorców, nie pomijając jednak interesów mieszkańców - społeczności lokalnej.

1.5. Promocja atrakcyjności inwestycyjnej Wyszkowa.

Promocja atrakcyjności inwestycyjnej Wyszkowa winna zostać przeprowadzona z wykorzystaniem różnorodnych technik marketingowych. W szczególności z wykorzystaniem reklamy prasowej, reklam na stronach www (w tym na własnej stronie www.wyszkow.pl) a nawet w uzasadnionych przypadkach reklamy telewizyjnej. W celu promowania tej atrakcyjności niezbędne jest przygotowanie stosownych materiałów promocyjnych z zaakcentowaniem atrakcyjności inwestycyjnej. Materiały te winny ulegać ciągłej aktualizacji i być dostosowywane do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań. W ramach promocji Wyszkowa wskazany jest udział w targach i konferencjach, wysyłanie ofert do agend rządowych, organizacji biznesowych oraz zagranicznych przedstawicielstw współpracujących z inwestorami.

1.6. Wspieranie przedsięwzięć związanych z uzbrajaniem technicznym terenów.

Ważnym argumentem decydującym o pozyskaniu inwestorów zewnętrznych, zainteresowanych tworzeniem nowych inwestycji jest szybka możliwość uzbrojenia technicznego terenów i to zarówno przemysłowych jak i mieszkaniowych. Gmina Wyszków wspierała będzie wszelkie przedsięwzięcia mające na celu przyspieszenie uzbrojenia nowych terenów i dobrojenia już istniejących.

1.7. Racjonalna gospodarka gminnym zasobem nieruchomości.

Dużym problemem naszej gminy jest rozdrobniona struktura własnościowa gruntów. W celu poprawy tej sytuacji celowe jest wykorzystanie gminnego zasobu nieruchomości i dokonywanie obrotu nieruchomościami mającego na celu “porządkowanie” stanu własnościowego. Czynności te nie mogą zastąpić działania inwestorów, ale powinny pełnić w stosunku do nich funkcję uzupełniającą. W celu poprawy tej sytuacji wskazane jest powiększanie gminnego zasobu nieruchomości o tereny inwestycyjne i prowadzenie racjonalnej gospodarki nieruchomościami. Grunty gminne przeznaczone pod inwestycje będą oferowane inwestorom.

2. Rozbudowa infrastruktury, ochrona środowiska naturalnego.

2.1 Dalsza rozbudowa układu drogowego (w tym: prowadzenie działań popierających budowę obwodnicy północno-zachodniej Wyszkowa, budowa nowych dróg oraz podniesienie standardu istniejących dróg - w pełnym zakresie: chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, odwodnienie, zieleń).

Strategiczne położenie geograficzne Wyszkowa, w odległości 55 km od Warszawy, przy ważnej drodze międzynarodowej, charakteryzującej się znacznym natężeniem ruchu (kierunek mazurski oraz międzynarodowy-przejścia graniczne) pociąga za sobą szereg pozytywnych, ale i negatywnych konsekwencji.

Od 2005 roku trwa modernizacja drogi krajowej Nr 8 co spowoduje, że część ruchu tranzytowego zostanie wyprowadzona z miasta. Niemniej nadal nierozwiązany pozostaje problem drogi krajowej Nr 62 (ul. Kościuszki / Serocka). Droga ta praktycznie dzieli miasto – paraliżując ruch w znacznej jego części. W związku z powyższym istnieje potrzeba rozpoczęcia działań na rzecz realizacji inwestycji państwowych w ciągu drogi nr 62. Za

strategiczne uznaje się przynajmniej dwa elementy: generalna przebudowa drogi nr 62 (wraz z dostosowaniem jej do aktualnych standardów) oraz budowę obwodnicy północno-zachodniej Wyszkowa (jako łącznika dróg krajowych Nr 8 i 62). Gmina Wyszków w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zaplanowała korytarz dla przebiegu tej inwestycji. Inwestycje te nie należą jednak do zadań Gminy Wyszków. Konieczne jest doprowadzenie do uruchomienia procesu decyzyjnego przez stosowne instytucje.

Drugim ważnym elementem rozbudowy układu drogowego jest budowa i modernizacja dróg gminnych. W pierwszej kolejności należy zmodernizować centrum Wyszkowa, tak by poprawić przejezdność, jakość ciągów pieszych i pieszo-rowerowych oraz podnieść standard zieleni miejskiej. Nie mniej ważne jest udrożnienie dzielnicy przemysłowej – tak by nie wprowadzać ciężkiego ruchu do centrum miasta. W tym celu niezbędne jest zakończenie budowy obwodnicy śródmiejskiej i jak wspomniano wcześniej rozpoczęcie budowy obwodnicy północno-zachodniej.

Nie należy też zapominać o terenach wiejskich. Priorytetem do 2015 roku winna być modernizacja nawierzchni wszystkich głównych dróg gminnych polegająca na zmianie nawierzchni z gruntowych na utwardzone (bitumiczne lub z kostki drogowej) – w szczególności z wykorzystaniem środków zewnętrznych.

2.2. Rozwój infrastruktury proekologicznej (minimalizacja zagrożeń zanieczyszczenia środowiska poprzez: inwestycje proekologiczne, prawidłowe gospodarowanie odpadami komunalnymi, rozbudowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej).

Zachodzące w ostatnich latach w szybkim tempie zmiany w kraju, zarówno na płaszczyźnie gospodarczej, jak i społecznej, dotyczą także ochrony środowiska. Istnieje potrzeba diametralnej zmiany podejścia do zagadnienia ochrony środowiska. Niestety, jeszcze dziś ekologia traktowana jest często drugoplanowo. Dlatego też wiele programów pomocowych ukierunkowanych jest właśnie na poprawę środowiska naturalnego, np. poprzez rozbudowę infrastruktury w gminach.

W gminie Wyszków gospodarka odpadami odbywa się zgodnie z gminnym programem gospodarki odpadami. Nie mniej istotna jest również dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. Jest to szczególnie ważne dla zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych naszych mieszkańców. Budowa sieci kanalizacyjnych powinna być jednak prowadzona z wykorzystaniem rachunku ekonomicznego i zgodnie ze społecznym zapotrzebowaniem, z dopuszczeniem alternatywnych form gospodarki ściekami zgodnych z obowiązującymi przepisami (przydomowe oczyszczalnie ścieków, szczelne zbiorniki na ścieki bytowe, lokalne oczyszczalnie ścieków itp.). Realizacja powyższego programu zwiększy atrakcyjność Wyszkowa, poprzez zapewnienie wysokiego standardu higieny, czystości i estetyki Gminy Wyszków.

Realizacja powyższych działań proekologicznych winna też poprawić atrakcyjność turystyczną naszych terenów.

2.3. Działania na rzecz zagospodarowania centrum miasta.

Wyszków nie posiada typowego centrum. Z tego też względu, niezbędne jest wprowadzenie w życie planu zagospodarowania centrum miasta. Kluczowe znaczenie w stworzeniu centrum odgrywa zagospodarowanie terenu w centrum poprzez budowę i modernizację istniejącej infrastruktury i udostępnienie terenów inwestycyjnych potencjalnym inwestorom. Niezbędna jest też budowa Ratusza i rynku miejskiego.

Realizacja powyższego programu wpłynie na poprawę estetyki i atrakcyjności społecznej i turystycznej Miasta. Sam Ratusz oczywiście nie będzie atrakcją mogącą przyciągnąć turystów. Jego budowa jest jednak absolutnie niezbędna dla właściwego rozwoju centrum Miasta.

2.4. Wspieranie działań mających na celu ochronę krajobrazu, siedlisk fauny i flory (Natura 2000, park krajobrazowy i rezerваты przyrody).

Na terenie Gminy Wyszków wyznaczone są obszary objęte siecią "Natura 2000", potwierdza to istnienie bogatych siedlisk fauny i flory na naszym terenie. W celu ochrony tego naturalnego dziedzictwa konieczne jest wspieranie wszelkich działań dążących do zachowania środowiska w niepogorszonej formie, tym bardziej, że ewentualne utworzenie parku krajobrazowego czy rezerваты przyrody poprawiłoby atrakcyjność turystyczną naszej Gminy. Planując ochronę krajobrazu nie można jednak zapominać o gospodarczych aspiracjach naszego miasta – działania ochronne muszą korespondować z potrzebami przedsiębiorców i mieszkańców.

2.5. Rozwijanie nowoczesnych technologii informatycznych – społeczeństwo informacyjne.

Nie ma takiej dziedziny życia, w której informacja nie odgrywałaby kluczowej roli. Internet, a szerzej, cała oferta informatyki i telekomunikacji, rewolucjonizuje nie tylko gospodarkę ale także życie społeczne i osobiste ludzi. Zarówno bowiem życie społeczne, jak i w dużej mierze życie rodzinne i osobiste związane jest z przekazywaniem informacji i komunikowaniem się, a to Internet i inne media elektroniczne niebywale poszerzają. W wielu sytuacjach bez mediów elektronicznych do komunikacji tradycyjnej – listownej lub bezpośredniej – po prostu nigdy by nie doszło, co skutkowałoby zerwaniem lub co najmniej osłabieniem kontaktów.

W przypadku ludzi, którzy nie posługują się komputerami i Internetem, mówimy o wykluczeniu cyfrowym. Przyczyny wykluczenia cyfrowego mogą być techniczne (w miejscu zamieszkania lub pracy nie ma dostępu do sieci telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do Internetu), ekonomiczne (danej osoby nie stać na zakup komputera i na opłaty telekomunikacyjne) lub kulturowe (dana osoba nie umie posługiwać się komputerem, nie widzi takiej potrzeby, neguje znaczenie komunikacji elektronicznej w swoim życiu).

Wykluczenie cyfrowe, które samo w sobie jest czymś niekorzystnym, prowadzi do wykluczenia społecznego. To z kolei niesie za sobą niebezpieczeństwo podziału społeczeństwa. Ludzie, którzy nie akceptują reguł obowiązujących na danym etapie rozwoju społeczno-gospodarczego, skazują się na społeczne wykluczenie a co gorsze nie mają możliwości komunikacji zwrotnej między poszczególnymi grupami społecznymi. W tym

samym czasie ludzie aktywni szybko się rozwijają i w pełni wykorzystują nowe szanse.

Gmina Wyszków, chce być gminą nowoczesną. Przyjmując ten priorytet planowane jest uruchomienie projektu Informatyzacji Gminy Wyszków. Byłby to projekt, w ramach którego: uruchomiony e-urząd (by ułatwić dostęp Klientom), połączony w sieć placówki gminne, uruchomiony sieć bezpłatnych hot-spotów i kiosków dostępowych oraz doprowadzony do pełnej dostępności szerokopasmowego internetu w gminie.

3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców.

3.1. Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa.

Poziom zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych na terenie naszej gminy nadal nie jest zadowalający. W celu rozwiązania tego problemu gmina powinna prowadzić wiele działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie. Priorytetem będzie tworzenie warunków dla budownictwa indywidualnego i wielorodzinnego poprzez elastyczne dostosowywanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zbywanie zbędnych nieruchomości z gminnego zasobu, budowa infrastruktury na nowych osiedlach i jej modernizacja na już istniejących. Do poprawy warunków mieszkaniowych swój wkład wniesie również spółka samorządu – WTBS – która powinna sukcesywnie oddawać nowe obiekty przyczyniając się do wzrostu podaży mieszkań. Drugim ważnym działaniem będzie stopniowa budowa mieszkań socjalnych, tak by zapewnić podstawowe warunki bytowe dla osób, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić potrzeb w tym zakresie. Przy budowie mieszkań socjalnych zakłada się wykorzystanie środków zewnętrznych.

3.2. Stworzenie centrum miasta - jako miejsca koncentrowania się funkcji miejskich – w tym budowa rynku miejskiego wraz z ratuszem.

Jak już wspomniano Wyszków nie posiada właściwego „centrum”. W znacznym stopniu zubaża to życie społeczne i identyfikację mieszkańców z Wyszkowem. Plan zagospodarowania przewiduje powstanie rynku miejskiego i ratusza – te inwestycje mają kluczowe znaczenie dla integracji mieszkańców i poprawy miejskiego wizerunku naszego miasta. Realizacja tego zadania spowoduje również rozwój usług towarzyszących. Plac miejski umożliwi też organizację różnego rodzaju przedsięwzięć o charakterze kulturalno-rozrywkowym. Centralne położenie placu i ratusza ułatwi dostęp do usług i imprez publicznych.

3.3. Rozwój infrastruktury z zakresu: szkolnictwa, kultury, sportu i rekreacji.

W ramach rozwoju społecznego niezbędna jest modernizacja infrastruktury społecznej z zakresu: szkolnictwa, kultury, sportu i rekreacji. Z analiz demograficznych wynika, że w zakresie szkolnictwa nie jest celowa budowa nowych placówek oświatowych, a istniejąca sieć wymaga racjonalizacji. Niemniej jednak istniejące obiekty wymagają remontów i modernizacji w celu dostosowania ich do aktualnych standardów. W ramach modernizacji obiektów szkolnych planowane jest również zagospodarowanie terenów przy obiektach oświatowych, w tym tworzenie nowych placów zabaw i gier oraz boisk przyszkolnych. Również obiekty związane z działalnością kulturalną wymagają modernizacji – w szczególności modernizacji wymaga budynek miejskiego domu kultury. Planuje się

modernizację tego obiektu – by poprawić jego funkcjonalność i umożliwić mieszkańcom lepszy dostęp. W zakresie sportu i rekreacji modernizacji wymaga stadion miejski – pełna modernizacja winna być wykonana z wykorzystaniem środków zewnętrznych. W ramach rozwoju infrastruktury dla potrzeb rekreacji planowana jest również rewitalizacja parku miejskiego.

3.4. Zapewnienie bieżącego kontaktu z wartościowymi dziełami i wytworami kultury.

W ramach rozwoju społecznego zakłada się zapewnienie bieżącego kontaktu z wartościowymi dziełami i wytworami kultury. Jako, że działania z zakresu kultury nie mają komercyjnego charakteru, znaczną część obowiązków w tym zakresie będzie miała gmina – realizując imprezy kulturalne bezpośrednio lub też z wykorzystaniem podległych jednostek – w tym instytucji kultury. W działaniach ważne jest też wspieranie tradycji kulturalnych i lokalnych form twórczości Wyszkowa. Powinno to zwiększyć integrację społeczną a jednocześnie rozwijać i kultywować tradycje.

3.5. Zapewnienie pomocy najuboższym i niepełnosprawnym.

Jednym z podstawowych zadań gminy jest opieka społeczna. Gmina Wyszków dąży do zapewnienia odpowiednich standardów życia dla osób najuboższych i niepełnosprawnych. Głównym podmiotem wspierającym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym będzie Ośrodek Pomocy Społecznej. Strategia rozwiązywania problemów społecznych wskazuje kierunki działań i narzędzia z tego zakresu. Gmina będzie również wspierała różne formy aktywności dla niepełnosprawnych.

3.6. Działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa niezbędne jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. W tym celu planowana jest budowa i dalsza modernizacja monitoringu miejskiego. W ramach posiadanych środków Gmina będzie również wspierała instytucje dbające o bezpieczeństwo i porządek publiczny – w tym zakładana jest ścisła współpraca z Policją. Również gminna jednostka – Straż Miejska, wspierając działania Policji będzie przyczyniała się do poprawy bezpieczeństwa. Do działań z zakresu bezpieczeństwa włączone będą również placówki oświatowe, które ściśle będą współpracować z innymi organami.

4. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych.

4.1. Podnoszenie atrakcyjności turystycznej miasta i gminy

Atrakcjami turystycznymi może być bardzo wiele elementów środowiska i to często takich, do których mieszkańcy danej społeczności nie przywiązują dużej wagi, a które dla przybysza z zewnątrz są fascynujące. Oczywiście, atrakcje te nie muszą być ciekawe dla wszystkich turystów, ale właśnie rolą procesu planowania i projektowania rozwoju turystycznego jest analiza lokalnych atrakcji, ewentualne ich podnoszenie oraz określenie, jakie grupy gości mogą być nimi zainteresowani.

Tereny Gminy Wyszaków są położone w obrębie regionu tzw. Zielonych Płuc Polski. Obszar gminy pełni ważną rolę w ponadregionalnym systemie powiązań przyrodniczych poprzez doliny rzek Bug i Liwiec oraz sąsiedztwo Puszczy Białej. W związku z tym teren Gminy Wyszaków uznany został za obszar o dużej atrakcyjności turystycznej środowiska przyrodniczego. Istnieje jednak potrzeba uatrakcyjnienia oferty turystycznej. Wiąże się ona z kontynuacją prac nad przygotowaniem szlaków spływów kajakowych, stworzeniem kąpielisk na rzekach w obrębie miasta i gminy.

Ważnym zadaniem dla gminy będzie rozwiązanie problemu funkcjonowania w mieście dwóch targowisk. W związku z tym celowe byłoby utworzenie jednego ale nowoczesnego, większego, profesjonalnego targowiska i przeniesienia na nie głównego ciężaru handlu, co ma również znaczenie z punktu widzenia atrakcyjności i zagospodarowania centrum miasta.

4.2. Rozbudowa ścieżek rowerowych, pieszych, konnych

Bardzo ważnym elementem podniesienia atrakcyjności naszej gminy jest wytyczenie i budowa sieci tras pieszych, rowerowych i konnych. Dzięki rozbudowie tej infrastruktury turystycznej łatwiej będzie można korzystać i odkrywać uroki wyszkowskiej ziemi. Gmina winna więc uczestniczyć we wszelkich inicjatywach mających na celu budowę szlaków rowerowych i promowanie turystyki rowerowej i pieszej. Przy tworzeniu sieci ścieżek wskazane jest uregulowanie kwestii własnościowych dotyczących gruntów i nawiązanie długoletnich porozumień z właścicielami nieruchomości.

4.3. Wspieranie rozwoju bazy turystycznej

Rozwój turystyki praktycznie nie jest możliwy bez bazy turystycznej. Chodzi tu o hotele, pensjonaty, restauracje, miejsca do uprawiania sportu itp. Istotnym problemem rozwojowym w Wyszakowie i okolicach jest brak dobrej jakościowo bazy turystycznej i rekreacyjnej. W obrębie miasta i gminy są usytuowane atrakcyjne tereny, które mogą być przeznaczone pod budowę infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Gmina nie posiada środków finansowych na prowadzenie inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej. Zatem, podstawowym działaniem powinno być wypromowanie tych terenów, celem pozyskania inwestora zewnętrznego. Przygotowanie kompleksowej oferty z pokazaniem potencjalnych miejsc pod inwestycje turystyczne i rekreacyjne może być postrzegane jako wyjątkowy atut. W ramach rozwoju bazy turystycznej celowe jest uruchomienie na bazie wiejskich placówek oświatowych lokalnych schronisk turystycznych.

4.4. Tworzenie atrakcyjnego wizerunku zewnętrznego Wyszakowa

Rozwój turystyki w gminie jest nierozzerwalnie związany z wykreowaniem jego wizerunku. Wizerunek jest to coś, co powinno wyróżniać Wyszaków i powodować, że w odczuciach przybywających tu gości jest on wyjątkowy. Dobrze wykreowany wizerunek umacnia pozycję miejscowości na rynku turystycznym, a tym samym przyciąga turystów.

W związku z niezbyt korzystnym obrazem Wyszakowa, przedstawianym przez media w ostatnim okresie, należy pracować nad jego zmianą. W tym celu trzeba przedsięwziąć wszystkie możliwe kroki aby zwiększyć bezpieczeństwo w gminie, a także rozpocząć akcję promocyjną, mającą na celu wykreowanie Wyszakowa jako miejsca przyjaznego zarówno

dla turystów, jak i inwestorów.

Dodatkowym bodźcem, który mógłby przyciągnąć turystów do Wyszkowa mogą być imprezy kulturalne i sportowe. Planuje się zatem organizowanie stałych, cyklicznych imprez o zasięgu ponadlokalnym. Zadanie to ma na celu przyciągnięcie do Wyszkowa jak największej liczby osób z całego kraju, a być może nawet i z zagranicy. Jest prawidłowością, że wielu uczestników tego typu imprez powraca do danej miejscowości ponownie, oczywiście o ile swój pierwszy pobyt uznaje za udany. Jednocześnie, udział w tego typu imprezach jest często okazją do pozostania w mieście jeden - dwa dni dłużej, pod warunkiem, że zaoferuje się im ciekawy i atrakcyjny program spędzenia czasu. A to z kolei ma rzeczywisty wpływ na promocję gospodarczą Wyszkowa.

4.5. Podnoszenie poziomu estetyki Gminy.

Prowadzenie działań mających na celu poprawę wyglądu gminy, a w szczególności miasta. Aby osiągnąć ten cel konieczne jest zaangażowanie w ten proces, oprócz gminy, innych podmiotów (właściciele nieruchomości, zarządcy dróg, inne samorządy). Gmina Wyszków będzie dążyła do tego, by jej nieruchomości stanowiły wzór dla innych. Zakłada się prowadzenie szeroko rozumianej działalności edukacyjnej podnoszącej świadomość obowiązków ciążących na właścicielach i zarządcach nieruchomości oraz promującej „dobre praktyki” w tym zakresie. Pierwsze działania edukacyjne będą rozpoczynane już na etapie wczesnoszkolnym.

4. Uwarunkowania realizacyjne strategii.

4.1. Instrumenty prawne.

Strategia Rozwoju Gminy Wyszków będzie realizowana zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym i wspólnotowym. Wśród najważniejszych dokumentów krajowych należy wymienić:

- ustawę o samorządzie gminnym;
- ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- ustawę o gospodarce nieruchomościami;
- ustawę o utrzymaniu porządku i czystości w gminach;
- ustawę o drogach publicznych;
- ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- ustawę o finansach publicznych i ustawy budżetowe.

W okresie programowania 2007-2013 głównym instrumentem finansowym polityki regionalnej na poziomie województwa będzie Regionalny Program Operacyjny (RPO). Zostanie on opracowany i będzie zarządzany przez samorząd województwa. W ramach środków wspólnotowych RPO będzie finansowany tylko z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Rozwój Mazowsza odbywał się będzie również zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020.

W ujęciu krajowym rozwój Polski będzie realizowany zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015 oraz Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013.

4.2. Finansowe ramy realizacji Strategii Rozwoju Gminy Wyszków.

Na poziom realizacji celów założonych w strategii wpłynie przede wszystkim wielkość zaangażowanych środków finansowych, zarówno unijnych jak i krajowych.

W nowej perspektywie finansowej na lata 2007-2013 na realizację Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, a więc całokształtu zaprogramowanych działań społeczno-gospodarczych rządu, w tym o charakterze regionalnym, zostaną wydatkowane środki w wysokości 85,6 mld. euro. Z tej sumy wielkość alokacji wspólnotowych wyniesie 59,5 mld euro, w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności. Z funduszy strukturalnych wszystkim województwom, na realizację Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) przypadnie kwota 15,9 mld euro. Ogólna pula środków przeznaczonych na RPO zostanie podzielona pomiędzy województwami według ustalonych kryteriów. W nowej agendzie finansowej 2007-2013 dla województwa mazowieckiego zostanie ona zwielokrotniona w stosunku do alokacji środków z funduszy strukturalnych, w ramach ZPORR na lata 2004-2006.

Warunkiem pełnego wykorzystania środków unijnych, pochodzących z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, będzie aktywna partycypacja finansowa i aplikacyjna województwa. Dotyczy to w szczególności zdolności wygenerowania przez gminę Wyszków własnych środków finansowych w celu montażu finansowego przy realizacji projektów, a także opracowania projektów spełniających wyznaczone standardy.

W celu oszacowania wielkości środków, które w latach 2007-2013 będą mogły być przeznaczone przez gminę Wyszków na działania inwestycyjne i stymulujące jej rozwój dokonano stosownych analiz. Przy założeniu dotychczasowych tendencji w zakresie kształtowania się budżetu gminy Wyszków (tj. utrzymaniu dynamiki przychodów i wydatków, oraz założenia średnich rocznych wpływów ze sprzedaży mienia na poziomie 1 mln. zł), na wydatki inwestycyjne gmina Wyszków może przeznaczyć ok. 7 mln. zł rocznie (przy założeniu nie zaciągania nowych kredytów) lub ok. 8,5 mln zł (przy utrzymaniu dotychczasowego poziomu zadłużenia).

Na podstawie analizy potrzeb inwestycyjnych oraz ważności poszczególnych celów strategicznych dla rozwoju gminy ustala się następujące rekomendacje w zakresie alokacji środków finansowych na inwestycje:

Tabela 4. Alokacja budżetu na cele strategiczne.

Cele strategiczne:	% budżetu inwestycyjnego
1. Rozwój gospodarczy i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej podstawą poprawy życia mieszkańców.	25 %
2. Rozbudowa infrastruktury technicznej, ochrona środowiska naturalnego.	55 %
3. Rozwój społeczny i poprawa jakości życia mieszkańców.	15 %
4. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych.	5 %

Z przeprowadzonej analizy wynika, że potencjał gospodarczy i finansowy pozwala na absorpcję środków strukturalnych, nawet wielokrotnie większych niż przyznane na lata 2004-2006. Efekty wydatkowania środków strukturalnych winny w kolejnych latach zwiększać dochody gminy Wyszków. Ograniczenia rozwojowe mogą wynikać raczej z niemożności wyasygnowania krajowych środków publicznych przez budżet państwa, z uszczuplenia środków w ramach funduszy strukturalnych, lub z przyznania

proporcjonalnie większych środków na realizację przedsięwzięć strukturalnych w innych województwach.

4.3. Realizacja Strategii.

Strategia odpowiada na pytanie gdzie jesteśmy, dokąd zmierzamy (wizja), jakie są nasze cele i priorytety, w jaki sposób chcemy je osiągnąć. Priorytety wynikają z wizji rozwoju i są jej rozwinięciem. Realizacja strategii ma służyć mieszkańcom Wyszkowa oraz instytucjom i organizacjom funkcjonującym na terenie miasta.

Instytucją odpowiedzialną za realizację strategii jest Burmistrz Wyszkowa, który winien ją realizować z wykorzystaniem Urzędu Miejskiego w Wyszkanie oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy Wyszaków, w tym spółek celowych. Strategia może być realizowana samodzielnie przez gminę, we współpracy z innymi partnerami lub poprzez inspirowanie i wspieranie realizacji przedsięwzięć innych jednostek.

Realizacji strategii służą opracowywane programy operacyjne, które nawiązują do poszczególnych celów i koncentrują się na wybranych zadaniach, określają spodziewane efekty, czas realizacji, adresatów. W Gminie Wyszaków do dokumentów tego typu należy zaliczyć między innymi:

- 1) Program Rozwoju Lokalnego na lata 2005 – 2008.
- 2) Lokalny Program Rewitalizacji dla obszarów miejskich i przemysłowych Wyszkowa na lata 2005-2012.
- 3) Strategię Rozwoju Turystyki dla Miasta i Gminy Wyszaków.
- 4) Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

W procesie realizacji strategii zostaną opracowane kolejne programy, stanowiące kontynuację lub modyfikację obecnie obowiązujących oraz obejmujące inne obszary rozwoju gminy.

Planem operacyjnym jest również uchwalany corocznie budżet, ustanawiający środki finansowe na realizację poszczególnych działań operacyjnych na dany rok.

5. Monitoring.

W opracowanym dokumencie należało przewidzieć konieczność prowadzenia monitoringu strategii wraz z kontrolą i modyfikowaniem realizowanych działań, przełożenia priorytetów i celów na programy i przedsięwzięcia. Jednocześnie niezbędne jest reagowanie na zaistniałe różnice pomiędzy określonymi celami a rzeczywistą sytuacją w mieście.

Monitoring, prowadzony przez Burmistrza za pomocą aparatu Urzędu Miejskiego z wiodącą rolą Wydziału Strategii i Rozwoju Gminy winien polegać na systematycznym gromadzeniu i przetwarzaniu danych i informacji dotyczących rozwoju miasta, ciągłej obserwacji zachodzących ilościowych oraz jakościowych zmian.

Wyniki monitoringu winny być podstawą do oceny stanu realizacji strategii i przedstawienia na tej podstawie, nie rzadziej niż raz na cztery lata, raportów Radzie Miejskiej przez Burmistrza. Wyniki monitoringu i raport stanowiąc będą podstawę do kolejnej aktualizacji strategii, której projekt przedstawi Radzie Miejskiej Burmistrz po przeprowadzeniu konsultacji społecznych i zebraniu w jej wyniku wniosków uwag. Konsultacje społeczne winny zostać przeprowadzone w okresie 2 miesięcy od przedstawienia raportu, a projekt aktualizacji strategii przedstawiony Radzie Miejskiej w okresie 3 miesięcy od zakończenia konsultacji.